

Javno posvetovanje o predlogu neizčrpnih zahtev za priključitev odjemalcev v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2016/1388

TABELA PRIPOMB

Ime / Naziv predlagatelja	Naslov	Elektronski naslov	Datum
SODO d.o.o. (Miklavčič)	Minarikova ul. 5, 2000 Maribor	sodo@sodo.si	25.2.2019

Zap. št.	Člen/ Poglavlje/Odstavek	Pripomba / Komentar	Predlog spremembe	Komentar ELES
1.	Člen 18 (1)(2)	Izmenjava podatkov je sedaj urejena med centri vodenja. Ne moremo pošiljati podatkov po IEC 60870-5-104.	Predlagamo, da izmenjava podatkov ostane na enak način kot je sedaj Predlagamo pošiljanje podatkov po protokolu IEC 60870-6. To je TASE (ICCP) protokol za povezavo komandnih centrov med seboj in z drugimi naprej. Trenutno podatke ELES-u pošiljamo po tem protokolu.	Pripomba upoštevana. Smiselno smo spremenili besedilo členov 18(1)(2) in 18(1)(3).
2.	Člen 19(3)(a)	Avtomatska blokada regulacijskega stikala na TR 110/xx	Predlagamo, da zadeva ostane urejena enako kot do sedaj. Namreč ni možna avtomatska blokada regulacijskega stikala Avtomatski regulatorji napetosti (ARN) v izvedbah vseh generacij, ki krmilijo regulacijska stikala (RS) energetskih TR 110/SN v	Zahteva se zavrne. Utemeljitev: Uredba velja le za nove objekte. Blokada regulacijskih stikal transformatorjev je pomemben ukrep za preprečevanje napetostnega zloma EES.

			<p>distribucijskih RTP, ne omogočajo avtomatske blokade delovanja glede na 'trenutne' obratovalne razmere v SNO.</p>	<p>Napetostni zlom je dobro raziskan fenomen, ki ima več vzrokov. V našem zaznkanem prenosnem sistemu z relativno kratkimi vodi pa je navadno povezan z nekontroliranim nižanjem napetosti ob nenadni izgubi napetostnega vira. Nekontroliranemu nižanju napetosti pri konstantnem odjemu distribucijskih objektov in bremen, sledi povečanje tokov v prenosnem omrežju, kar pa posledično, zaradi impedance prenosnih daljnovodov, še dodatno zniža napetosti prenosnega omrežja in na koncu, če ni hitrega ukrepanja operaterja, privede do napetostnega zloma. Zato je nujno, da se v takšnem primeru blokirajo vsi regulacijski transformatorji med različnimi napetostnimi nivoji prenosnega omrežja in na distribucijskih objektih, saj se le tako zagotovi napetostna stabilizacija sistema in preprečitev napetostnega zloma. V kolikor se distribucijski regulacijski transformatorji ne blokirajo ob nižanju napetosti na VN strani s preklopom regulacijskih stopenj sicer zagotavljajo ustrezno napetost na</p>
--	--	--	--	---

				<p>SN strani, vendar zato bistveno povečajo odjemni tok in s tem dodatno nižajo napetost na VN omrežju, vse dokler ne pride do preobremenitve prenosnega omrežja in s tem izpada distribucijskega objekta. Blokada regulacije v tem primeru močno pomaga, saj ob nižanju napetosti na VN strani povzroči tudi nižanje na SN strani, zaradi efekta samoregulacije bremen pa se skupni tok distribucijskega objekta spremeni le malo. Ker problem napetostne stabilnosti navadno obsega regijo ali pa celoten prenosni sistem, je pomembna možnost hitre blokade vseh regulacijske transformatorjev hkrati, zato je avtomatska blokada nujna.</p> <p>Omeniti velja, da je blokada regulacijskih transformatorjev kot eden izmed osnovnih ukrepov za obvladovanje problema napetostne stabilnosti predviden tudi v 17. členu ER NC (EU 2017/2196). Še več, le-ta jasno nalaga, da je definiranje pogojev za blokiranje regulacijskih transformatorjev nujno, razen če SOPO z analizo pokaže da tak</p>
--	--	--	--	---

				ukrep ni potreben. Na podlagi zgornje argumentacije, še posebno, ker smo bili v preteklosti že soočeni s problemom napetostne stabilnosti, ELES takšne analize ne more predložiti.
3.	Člen 19(4)(c)	Izklop odjemnega objekta iz centra SOPO	<p>Predlagamo, da se ta določba ne sprejme. Razlogi za to so sledeči:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uredba sicer daje diskrecijsko pravico SOPO za takšno določbo, vendar ocenjujemo, da gre za neupravičeno poseganje SOPO v pristojnosti izvajalca GJS distribucijskega operaterja – SOPO ne pozna ozadja odjemnih objektov, ki bi jih želeli izklopiti, posledično tudi ne posledic takšnega izklopa – vse pritožbe zaradi negativnih posledic takšnega izklopa s strani SOPO bodo naslovljene na distribucijskega operaterja, ki jih bo moral reševati – SOPO bo imel vpliv na skupni SAIDI in SAIFI, katerih posledice višine teh kazalcev bo nosil distribucijski operater 	Pripomba upoštevana. Smiselno smo spremenili člen 19(4) (c). Daljinski izklop ni zahtevan iz centra vodenja SOPO.
4.	Člen 21(3)(a)(c)	Zaradi odsotnosti podatkov ni možno zagotoviti agregiranih dinamičnih modelov na predlagan način	DO namreč ne vodi oziroma uporabniki sistema po priključitvi ne sporočajo podatkov o svojih napravah, s katerimi bi lahko določili	Zahteva se zavrne. Utemeljitev: Zaradi zagotovitve varnega obratovanja SOPO izvaja

			<p>agregiran model bremen oziroma proizvodnih enot za analizo dinamičnih pojavov.</p> <p>Za zagotovitev podatkov za dinamični model bi morali sprejeti ustrezno zakonsko podlago, da bi uporabniki bili obvezani ažurno pošiljati te vrste podatkov.</p>	<p>dinamične simulacije, za katere pa potrebuje omenjene podatke.</p> <p>Poznavanje simulacijskih modelov SOPO omogoča izvajanje dinamičnih analiz in s tem zagotavljanje stabilnega obratovanja EES.</p> <p>Uredba o določitvi smernic za obratovanje prenosnih sistemov za električno energijo (SO GL) v 38. in 39. členu nalaga sistemskemu operaterju, da najmanj enkrat letno izvede simulacije dinamičnih pojavov v omrežju. Za izdelavo simulacij dinamičnih pojavov, ki odražajo primerljive rezultate z dejanskimi pojavi v omrežju, so poleg modelov generatorjev in bremen priključenih na prenosni sistem, potrebni tudi čimbolj natančni simulacijski modeli bremen in proizvodnih enot, ki so priključene na SN strani distribucijskih transformatorjev. Na stabilnost sistema prenosnega ima velik vpliv tudi vedno višja integracija proizvodnih enot iz razpršenih virov (sončne elektrarne), ki so priključene na distribucijsko omrežje. Poleg proizvodnih enot, pa se, zaradi</p>
--	--	--	--	---

				<p>svojih specifičnih lastnosti, tudi bremena zelo različno odzivajo ob različnih stanjih omrežja (predvsem v situacijah nizkih napetosti).</p> <p>Odziv večine bremen na zmerne spremembe napetosti in frekvence v sistemu je hiter, zato je uporaba statičnih modelov za taka bremena upravičena. Včasih pa je treba upoštevati dinamiko vzpostavljanja bremen, zato statični modeli ne zadoščajo več. Dinamični modeli bremen so potrebni tudi pri analizi prehodnih pojavov, kjer so spremembe napetosti in frekvence velike, npr. pri analizi napetostne ali frekvenčne stabilnosti ali pri analizi medsystemskih nihanj. Statično modeliranje bremen prav tako ne zadošča, kjer večino bremen predstavljajo motorski pogoni, ki po nekaterih ocenah porabijo 60 do 70 % vse porabljene energije. Za izvajanje dinamičnih analiz zato sistemski operater potrebuje agregirane simulacijske modele proizvodnih enot in agregirane simulacijske modele bremen z ustreznimi parametri glede na specifikacije</p>
--	--	--	--	--

				<p>delovanja le-teh (asinhronski motorji, termostatsko krmiljeni porabniki, statična bremena,...).</p> <p>SODO lahko zahteva podatke potrebne za simulacijo dinamičnega stanja skladno z DCC.</p>
--	--	--	--	---